

Orsovai Hírlap

TÁRSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl József könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztő és laptulajdonos:
MIHALIK SANDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona | Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „ | Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Kivándorlás.

Összel, midőn a mezei, kerti munka országszerte megszűnik, el-elnézem azt a rengeteg sok bolgárt, akik hazánk különböző pontjairól vasuton, vizen Orsovára érkeznek, hogy innen hajón visszatérjenek hazájukba. Tavasszal e kép megismétlődik a különbséggel, hogy most (Kelt-felől jönnek, s Nyugat felé mennek, s honunk minden jelentékenyebb városa mellett letelepednek, s kora tavasz óta úzik az okszerű mezeigazdaságot, mely nekik nemcsak mindennapi kenyeret ad, hanem keresményeik egy részét félre is teszik, s ősszel kisebb-nagyobb tőkével térnek vissza ősi fészkeikhez. Hogy e tőke mily nagy, nem tudom, de abból a körülményből ítélve a dolgot, hogy tavasszal e bolgár beözönlés megismétlődik, erejéből nem veszt, sőt fokozódik, azt kell vélnem, hogy a bolgárok Magyarországot oly földterületnek tartják, ahol nemcsak megélni, de tőkét is gyűjteni lehet.

És most fordítsuk meg az érmet! Menjünk Orsováról Fiuméba.

Egy hatalmas hajó ring ott is a hullámokon, s indul messze-messze földre, az új világba. Kondó-lobogtatás integet a mindinkább tűnő partok felé. Kiván-

TÁRCA.

Dalkörünk házi estéje.

— 1905 jan. 7-én. —

Harmadszor írok immár a Magyar Dalkör háziestéjéről, s minden egyes alkalommal több és több bennem a bizalom azon misszio sikere iránt, a melyet a dalkör ezen háziesték rendezésével magára vállalt.

Egy kis hópehely indult meg a havas meredek lejtőjén, s mentől tovább gurult, annál nagyobb lón, majd hatalmas nőtte ki magát, melynek ellentállni nem tud senki és semmi, a mely magával ragad mindent. Bolond az, aki előre törtetésében meg akarná akadályozni. Elsőpörrné nyomtalanul.

Talán merészség tőlem lavinához hasonlítani a dalkör fokozódó sikereit, de akaratlanul e hasonlat jutott eszembe azon az estén, mikor azt a szép és nagy közönséget láttam együtt, mely felismerően a nemes célt, készséggel áll a dalkör missziójának szolgálatába. Az első házi esténket megmosolyogták, a másodikat már komolyan vették, a harmadikon meghajtották a dalkör előtt az elismerés lobogóját s belátták, hogy ez az út helyes, s végcélja gyanánt az egységes magyar társadalom megteremtéséhez fog vezetni.

A hasonlat sántít, mondják sokan, hiszen a lavina rombol, pusztít! Elisme-

dorló magyarok azok, akik síró szívvel kivándorolnak Amerikába.

Miért teszik?

A tipikus válasz ez: Nem tudunk Magyarországon megélni. Nincs munkánk, kevés a bér, sok az adó, drága a kenyér.

A hajó tűnik, tűnik, és sajnos, a rajta levő magyarok közül tán egy se, avagy nagyon kevés fogja hazáját viszontlátni; elvesztek ők a magyarságra, sőt évről-évre többet és többet vonzanak maguk után.

Míg évekkkel ezelőtt alig lehetett hallani Orsován arról, hogy innen valaki Amerikába költözött volna, ma nem újság többé, s tekintélyes azok száma, akik boldogulást az újvilágban keresnek.

Nem egészséges állapotok ezek. Nem pedig különösen azért, mert hazánk nem a szegény országok közé tartozik. Két kézzel szórta a Terentó erre a földre az áldást, van jó termőföldünk, legelőnk, erdeink; hegyeink kincsekben gazdagok, vannak hatalmas folyóink, vadjaink, háziállataink, mindenünk, mindenünk, s mégis nyomorgunk, még is szegények vagyunk.

Mintha egy átok ülne rajtunk, mintha Tantalusz szerepére volnánk kárhozható, hogy ne érjük azt el, ami után kinyújtjuk kezünk. Minden kincsünk szétfoszlik kezeink között, és olyan formán vagyunk hazánk minden vagyonával, mint az

rem, hogy pusztít, de ezt a pusztítást nem akarom elvitatni a Magyar Dalkör-től sem. Hadd pusztítson, hadd romboljon olyan területeken, a melyeken a magyarság fensőbbiségét, a magyar kultúra presztizsét, báját és mindenek előtt valót voltát tagadni merészlik, akik még most sem érzik a megváltozott idők szelét, akik még most is a mult idők idegen tradícióin rágódnak. Ezen a téren igen is pusztítani, rombolni akarunk, s jaj annak, aki ellent áll, avagy aki a rohanó görgeteget utjában megátolni merészkedik.

Mert én a Magyar Dalkör sikereit nem abban keresem és nézem, hogy a műsor pontjait képező számok milyenek, s miképen folynak le, hanem abban a hatásban, mely a közönség szellemében, magatartásában, érületében s gondolkodásában nyilvánul.

Korán volna még ily tekintetben eredményekről beszélni, hiszen mi a munkának legeslegelején vagyunk, de a rügy már mutatkozik, s olyannak mutatkozik, mely virággal s jó természettel kecsgetet.

Az estét egy népdalegyveleg nyitotta meg, melyet a dalkör adott elő. Utána Munteán Péter énekelt, s szólóban, zongora kíséret mellett szebbnél szebb új dalokkal kedveskedett. Különösen szépek voltak a Fráter-félék, s bizony még másnap, harmadnap is ott motoszkált füleinkben a betyárdal végső sora: „Korcsmárosné, száz szál gyertyát, száz

álombeli gazdasággal, erősen szorítjuk össze markunkat, szinte verejtékezünk belé, s ha felébredtünk, nincs semmink.

Minden keresményünk kivándorol, minden munkánkkal az idegent gazdagítjuk. Eszünkbe jut Arany János verse, mely kitűnően illik közgazdasági állapotainkra:

„Cserna vizén zúg a malom:

Más veszi a vámot azon;

Másnak zöldell a domb háta,

Másnak a völgy selyem ágya...“

És mind ennek magunk vagyunk az okai. Szemünk előtt csak a külföldi a jó, a szép. Onnan vásárolunk mindent; kereskedőinktől sohasem kérdezzük azt, hogy ez milyen gyártmány, csak veszünk vakon. Szóval: nem pártoljuk a hazai ipart, vagyis más szóval a hazai munkást. Azaz, hogy igen, pártoljuk a hazai ipart, ott van minden zsebben a hazai gyújtó. Jaj annak, akinél idegen származású gyújtót észreveszünk. Istentelenül neki rontunk, hogy micsoda hazafi. Hát azt miért nem nézzük, hogy milyen származású a nyakkendője, a kalapja, az inge, a ruhája, a cipője? Az eszünkbe nem jut.

Bizony ami iparpártolásunk csak afféle gyufa, ceruza és papiros iparpártolás. Feljebb már nem emelkedünk.

De hát ez nem is lehet másként, bennünk nem ébresztették fel *gyermek-ségünk ota* a közgazdaság iránti érzé-

icze bort ide az asztalra!“ Munteán kellemes bariton hangja általános elismerést aratott. — A harmadik szám egy terzett volt a Bőregér operettből, melyet *Mihalovicsky* Bella, *Fazekas* Gizella és *Kiss* Elemér adtak elő, kedvesen, bájosan, csicsergőn, s az aratott tapsokat jól megérdemelték. Ezután egy víg monolog következett: *Miért maradtam agglegény.* Nagy sikereket ért el, általános derűtségben tartotta a közönséget.

— — — ?
Hja úgy, Önök azt is akarják tudni, hogy kiadta elő e monológot? Hisz ezt megmondani fölösleges, önök gondolhatják. Hát ki más, mint a mi aranyos *Kiss Elemérünk!* Az Isten éltesse, s tartsa meg továbbra is ebben a jó szokásában.

Ami ezután következett annak a két számnak méltó leírására nem vállalkozom. Az orsovai közönségről azt szokták mondani, hogy hálátlan, követelő, kritikus, és nem szeret tapsolni. Nos, lehet hogy így van, de ennél a két számnál ennek az ellenkezőjét tapasztaltuk. Oly tapsvihar keletkezett, aminőt a bpesti opera énekesnők sem tudnak maguknak megrendelni. *Ozamis* Tonesika a *Fecskefészek* operettből egy keringőt énekelt: *Tündérországot járom.* Szép és nehéz keringő ez, iskolázott és jó hangot kíván, nos, mind ez meg volt. Négy-szeres tapsvihart aratott s a közönség nem nyugodott addig, míg a dalt háromszor megismételve nem hallotta. Ugyan-

ket, nem is birunk ilyenekkel. Az a feladat háramlik tehát reánk, hogy gyermekeinkben ezt az érzéket kifejlesztjük, hogy majd annak idején szerencsésebben védekezzenek az idegen ellen, mint mi. Igen, csakis a hazai iparpártolással, mely annak fejlődését vonja maga után, érjük majd azt el, hogy kevesebb lesz a kivándorló.

Az alkohol-kérdés társadalmi jelentősége.

Irta s az O. M. K. E. jan. 8-diki előadásán felolvasta Bolgár Elek.

Hölgyeim és Uraim!

A megelőző előadás módját nyújtott arra, hogy bepillantsunk a nagy természet rejtelmibe s miután bekalandoztuk a mindenséget, értékes tapasztalatokkal gazdagodva térünk vissza légi útunkról.

Az út, melyen Önöket, tisztelt Hallgatóim ez alkalommal kalauzolni leszek bátor, a társadalmi élet szövevényes labirintusán vezet keresztül; nem oly szédítő, mint az, a melyet a múlt alkalommal tettünk meg, nem kíséri annyi fény és nem vezet a csillagokhoz, hanem egy nagy temetőhöz, hová az emberi nem számos generációját temette el annak legnagyobb ellensége: az alkohol; az oda vezető úton pedig kísértők lesznek: a bűn, a nyomor és sok sok szenvedés, melyet ez a kegyetlen démon a társadalomnak okoz.

Midőn társadalomról beszélek, értem ez alatt az emberek oly egységes szervezetét, mely szervezet bizonyos törvények szerint működik és valamint a természet világának minden tünete bizonyos rendszer szerint jelentkezik, a mint azt pl. az évszakok váltakozásánál látjuk, épen úgy a társadalmi jelenségek is a szabályok egész sorának vannak alávetve.

Valahányszor egy-egy ilyen rendszeresen ismétlődő társadalmi jelenséget vet felszínre a gyakorlati élet, arra utalva a kutató emberi ész, hogy

ilyen elismerésben volt része *Béla futása* című terzetnek, melyet *Weissl Irén* úrhölgy énekelt, *Orelli Zoltán* hegedűn, *dr. Székely Mihályné* zongorán kísért. A négyszeres tapsvihar a darab megismétlését és egy bájos ráadást eredményezett. *Weissl Irén* úrhölgy fényesen megfelelt a nehéz feladatnak.

És íme, a végére jutottam a műsornak; következett a tánc, melynél — mint azt megígérték — a táncolni vágyó leányok, asszonyok egy pillanatig ülve nem maradtak. Késő éjféli (3 óra) vetett véget a mulatságnak, a melyen *Karneval* herceg Orsovára bevonulását tartotta.

S ezzel beszámoltunk a harmadik estéről! Még nem, még hátra va: *keresni az asszonyt!* Igen bizony, mert mint mindennél, úgy itt is: „*Keress az asszonyt!*” Megtaláltuk!

Dr. Székely Mihályné lelkeségének köszönhetjük e szép műsort, ő fáradozott azon, hogy a közönség dúsán terített asztal mellé üljön, élvezzen és szórakozzék. Vajha lelkeségét az idegen területekről jött dermesztő szelek ne lohasztanák, vajha az ő lelkesége átragadna másokra is és sietnének megragadni azt a zászlót, a melyet a Magyar Dalkör kibontott, s visz folyton folyvást előbbre.

Igen, mi keressük a lelkes asszonyokat, akik nem féltékenykedve versenyeznek, hanem *együttérve közös és magaslatos célért* közösen munkára kelnek!

kifürkésse e jelenségek okait és kimutassa következményeit, — ilyenkor beszélünk társadalmi kérdésekről.

Mióta a társadalmi jelenségek törvényeinek és okainak ismertetésével foglalkozó sociologia, mint önálló tudományág fejlődésnek indult, a társadalmi kérdések címe alatt sok visszaélés történt s ilyenek gyanánt színművekben, regényekben, vezércikkekben olyanok jöttek forgalomba, melyek társadalmi kérdéseknek a szó igazi értelmében nem tekinthetők, a mennyiben ezen elméletek csak társadalmi rétegek muló érdekeit s nem az osztályok jólétét szolgálják. Az ennek következtében e problémák lényegét illetőleg elterjedt tévedések arra indítanak, hogy mielőtt tulajdonképeni tárgyra: az alkohol-kérdés társadalmi jelentőségének fejtegetésére térnénk át, néhány szóval vázoljam a társadalmi kérdéseket általában.

Hogy valami egyáltalán „társadalmi kérdés”-nek tekinthető legyen, ahhoz első sorban is az szükséges, hogy az a társadalmat, mint egységes szervezetet tényleg és komolyan érdekelje. Nem sorozhatók tehát ide egyes csoportoknak, ember-törödékeknek kiadványai, mint pl. a párbaj, vagy más hasonló divat-kérdés, mely nem létezik a társadalomnak, legfeljebb egy elenyésző csekély csoport szemében az.

Ellenben mihelyt az egész társadalmat érdekel valamely tény, legyen az akár már nyilvánulásánál fogva közérdekű, mint pl. a büntény, vagy csak hatásaiban, mint a házasság intézménye, az a jelzett értelemben véve társadalmi kérdésnek tekinthető.

A kérdés, melyet fejtegetni leszek bátor, úgy nyilvánulásánál, mint hatásánál fogva társadalmi jelenséggel bír, jelenségei minden életviszonyok között élő embereknek egyaránt mutatkoznak, minden faj, minden nemzetiség közös vonásokat tüntet fel ama pusztításról, melyet az iszákosság okoz és így e kérdés mindazon feltételekkel rendelkezik, melyek szükségesek ahhoz, hogy valami általában társadalmi kérdésnek tekinthető legyen.

Az alkoholizmus nemcsak magát az iszákosság tényét jelenti, hanem értjük ez alatt mindama körülmények összességét, melyek a szesz italok élvezetével összefüggésben akár mint annak előzményei, akár mint következményei észlelhetők. E jelenségek megfigyelésénél tapasztalhatjuk, hogy azok nagyrészt egyes társadalmi intézmények járulékaik gyanánt jelentkeznek. Az a körülmény, hogy eljegyzések, lakodalmak, keresztelők és a társas összejövetelek minden fájánál az alkohol fontos, sőt mondatni vérszerűen játszik, eléggé bizonyítja, hogy a társadalom az alkoholizmust tervszerűen elősegíti.

Azon szabályok, melyek a társadalom által létesített ivási szokások körül kifejlődtek, egész codexet tesznek ki, melynek paragrafusai kényszerítő jeleggel bírnak arra, a ki a társadalomban érvényesülni akar; mert pl. ha valakinek az egészségére isznak, annak az uralkodó felfogás szerint koccintani és innia kell, akár akar, akár nem, mert ha a közfelfogásnak ellenszegülve nem iszik, elvesztett a társaságra nézve. Rontja a többi mulatságát és van bátorsága emancipálódni a társadalmi

kényszer alól, két oly főbenjáró bünt követve el ez által, melyet a megbántott társaság nem hagyhat megtorlatlanul. És ez az eléggé el nem ítéhető felfogás, mely az embert legszebb jogától: szabad akarata nyilvánításától fosztja meg, minden társadalmi osztálynál kifejezésre jut, legfeljebb a gazdasági helyzetnek megfelelőleg más-más formában: a munkás a páinkával a közép-osztály a borral, az úri alkoholisták pedig a pezsgővel vannak képviselve. És e tekintetben a magyar társadalom némileg más, egészen sajátos vonásokat tüntet fel. Nálunk az alkoholizmust a közmondásos magyar vendégszeretet járulékaképpen gyakorolják. Szerény nézetem szerint a málna-szőrp vagy limonádé sem bizonyít a vendégszeretet ellen és hasonlíthatatlanul kevesebb bajt okozna, mint az obligát cognac, pálinka, bor, melyet jobb ügyhöz méltó lelkiismeretességgel a vendég elé szokás tálalni. Találó kifejezést ad *Vörösmarty* eme, a nemzeti talajból fakadó alkohol-cultusunknak, midőn a magyar emberről így azt mondja:

„Nagyot iszik a hazáért s felszív,
Csak ha érte tenne is már valamit.”

A fejlődésben levő magyar kultúrára nézve a mind nagyobb mérveket öltő alkoholizmus nagyon veszélyes és nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kultur népek között nem érvényesülünk kellőképpen. Bizonyítja ezt az is, hogy irodalmunkat, művészetünket a külföld nem ismeri el s mindössze annyit tud rólunk, hogy nálunk terem a híres tokaji bor.

Látnivaló tehát, hogy az alkoholizmus társadalmi jelentősége már nyilvánulásában is kifejezésre jut.

[Folytatjuk].

HIREK.

Polgári iskolai látogatói kinevezés. A vallás és közoktatásügyi min. miniszter *Mihalik* Sándor polg. isk. igazgatót iskolalátogatóvá nevezte ki. Hatásköre a fehértemplomi áll. polg. leány-, a karánsebesi áll. polg. fiú és leány-, az oravicabányai és resicai áll. s. községi polg. fiú- s a resicai áll. s. községi felső leány-, a zombolyai államilag segélyezett községi polgári fiú, a verseci községi polg. leány- és a lugosi magán polgári leányiskolákra terjed ki. — Ezen polg. iskolalátogatói intézmény teljesen új, s az országban mintegy 13 szakképző bizott meg a polgári iskolák ellenőrzésével.

Országgyűlési képviselőválasztások. Hangos az ország, megindult a korteskedés, a kapacitálás pro és contra. Mindezekből nekünk semmi részünk. Hozzánk a szenvedélyesség hullámai nem érnek, nálunk nincs pártoskodás. Itt nyugalom és béke van. Itt nincsenek pártusák, itt egy párt van: a magyar párt, itt egy jelölt van: *Jakabffy* Imre, aki körül a magyarság egyértelműséggel és bizalommal sorakozik. E hó 6-án volt a helybeli szabadelvű pártnak jelölő gyűlése, s úgy ezen, mint a megyei szabadelvű párti gyűlésen ő jelöltetett ismét a választókerületben, melyet különben már 3 éven át képviselt.

Megüresedett községi orvosi állás. *Dr. Szentgyörgyi* Ferenc községi és kórházi orvos állásáról, melyet évek hosszú során át betöltött, dec. 31-én lemondott. Lemondását a képviselőtestület

jan. 4-én tartott gyűlésében tudomásul vette. *Pécze Gyéza* főszolgabíró, addig is, míg ezen megüresedett állás szabályszerűen betöltetik, ideiglenesen dr. *Nagy Sándor* tb. járásorvost bízta meg a községi orvosi teendővel. A községi orvosi állásra a pályázat legközelebb kiíratik, s a választás febr. 16-án lesz.

Népies előadások. Az O. M. K. E. által rendezett előadások másodikikája mely jan. 8-án volt, szintén minden tekintetben fényesen sikerült, s mintegy 103 hallgatója volt *Bolgar Elek* egyetemi joghallgatónak, aki: *Az alkohol-kérdés társadalmi jelentősége* című tételről tartott egy rendkívüli tanulságos és érdekes előadást. Tárgyát minden tekintetben kimerítette, s ha momentán nem is lesz hatása, mindenesetre elmélkedésre készteti az embereket, s legalább gyermekeiket tartják távol a szeszitaloktól, melyeket *Bolgar* legfeljebb külső használatra s technikai célokra ajánl. E tanulságos felolvasás különben egész terjedelmében megjelenik lapunkban, ajánljuk t. olvasóink b. figyelmébe.

Igen helyes gondolat volt *Bolgar*tól, hogy ez alkalomra megszerezte „*Az Alkoholizmus*” című újságot, mely jan. 1-én indult meg, s célja az alkoholizmus ellen harcolni. E lapot a hallgató közönség sorában szétszórták, s így alkalom adatott ez új lappal otthon alaposan foglalkozni. De a magyar iparnak propagálására is felhasználta az O. M. K. E. e felolvasást, kiosztván minden egyes látogatónak a D. M. K. E.-szappan reklámhirdetéseit, mely múlt számunk mellékletét is képezte.

A kereskedelmi ifjuság bálja e hó 14-én lesz, ismételtén ajánljuk t. olvasóink becses figyelmébe. A bál fényesen igérkezik.

Kaszinói választmányi gyűlés volt e hó 5-én, melyen *Würsching Frigyes* elnöklete alatt majd minden tag jelen volt. A tagok sorából kiléptek: *Habetin János* helybeli szabómester és *Kamner Károly* vámtiszt, aki Bpestre helyeztetett. Új tagokul felvételre *Erdey Kálmán* honvédhadnagy ajánlatára *Bedics György* m. kir. adótiszt. Ezután a számvizsgálók nevében *Muntean Péter* számolt be azon küldetéséről, mely a pénzbeszedő elhalálása alkalmából származott hiány megvizsgálására irányult. A vizsgálat 61 K. 21 f. hiányt állapított meg, melyről a választmány hosszú tárgyalás után akként határozott, hogy ezen összegnek törlését fogja a közgyűlésnek javasolni. *Müller Adolf* az évi számadást terjesztette elő. Eszerint bevétel volt: 257464 K. kiadás: 209196 K. Pénztári maradvány tehát 48292 K. Ez örvendetesen tudomásul vétetett, egytural egyhangulag elhatározott, hogy ezen fölöslegről 400 K. a „*Magyar Ház alaphoz*” csatoltassék. Így ezen alap tavaly óta 700 K.-ra emelkedett. Az 1905. évi költségvetés s a közgyűlés előkészítése, mely f. hó 29-én d. u. 4 órakor fog megtartatni, valamint az újévi borraivalók (levélhordó, pincér) megszavazása után a gyűlés véget ért.

Halálozások. Özv. *Mayr Mária* született *Stocker*, életének 74. évében hosszú szenvedés után e hó 8-án jobblétre szenderült. — *Klucker Paraskiva*, született *Grosvesku* távirtda főtiszt özvegye 61 éves korában hosszas betegség után e hó 10-én elhunyt. Temetése gör. kel. szertartás szerint 11-én délután ment

végbe. *Kunicsel Miklós* ny. cs. és kir. százados és *Müller Ernő* az elhunytban anyósukat vesztették el.

A helybeli jótékony nőegylet köréből. A pihenni nem tudó jótékony nőegylet február 18-án saját céljai javára egy táncmulatságot fog rendezni, melyen a megjelenők számára egy meglepetéssel is fog kedveskedni. Városunk fiatal asszonyai és leányai — úgy értesültünk — a legközelebb meghívót kapnak majd egy közös megbeszélésre, ahol az est közelebbi programja meg fog állapíttatni. A rendezést egy oly hölgy tartja kezében, aki errevalóságának már több évben adta tanujelét. — Az adományok száma is gyarapodott: *Szabó István* m. kir. állatorvos 10 K.-t bocsájtván az egylet rendelkezésére, melyért ez uton is köszönetet mond az elnökség.

A legközelebbi népies felolvasás jan. 15-én lesz. Ekkor dr. *Nagy S.* tb. járásorvos fog tartani szemléltetéssel kísért előadást: *Az első segélynyújtásról*. Felhívjuk rá a n. é. közönség b. figyelmét, mert mindnyájunkat érhet baleset, tehát mindnyájunknak ismernünk kell ama fogásokat, melyekkel szerencsétlenül járt embertársainkon az orvos megérkezéig segíteni kötelességünk. Különösen tehát a gyári, vasuti, hajózási alkalmazottnak és a tűzoltóknak ajánljuk figyelmébe ez előadást, de érdeklődjük iránta mindenki.

Az újévi üdvözetek megváltása címen a szerkesztőséghez *Zimányi Kálmán* úrtól 5 k. érkezett be, mely összeg a „*Magyar Ház-alap*”-jához csatoltatott s a takarékpénztárban elhelyeztetett.

Szarvasok telepítése. A m. kir. földművelésügyi ministerium, mint biztos forrásból értesültünk, az orsovai mk. erdőhivatalhoz tartozó ogradinai, berzásokai és dalboseci erdőgazdálkodásokból álló kinestári erdőbirtoknak, mintegy 100000 kat. holdján szarvasokkal tervezett benépesítése céljából még e télfolyamán egyelőre 2 szarvasbikát és 10 darab szarvastehenet szándékozik más helyen befogatni és ide küldetni, ezért utasította a helybeli m. kir. erdőhivatalt arra, hogy a szarvasküldemény befogadására szolgáló tenyészkert céljaira az ogradinai erdőgazdálkodásokhoz tartozó erdőterületen megfelelő helyet szemeljen ki s azt egyelőre legalább 30 k. hold, esetleg nagyobb kiterjedésben erős és biztos kerítéssel vétesse körül és a szarvasok részére szükséges téli takarmányról gondoskodjék. Ez a tenyészkert, melyet a következő években megismétlendő szarvas szállítványoknak befogadására esetről esetre meg fognak nagyobbítani, lesz hivatva arra, hogy e nemes vad abban annak a szabadba való kibocsájtásáig, a mi a harmadik év tavaszán szokott rendszerint történni, ápoltassék, gondoztassék és ivadékot hozzon.

Erdeklődéssel kísérjük a minister úrnak ezen szép és nemes törekvését illetve kísérletét és sikert kívánunk e közzgazdaságilag fontos vállalkozásához.

Tánc-tanfolyam városunkban. *Neumann Márkus* fővárosi okleveles tánc-tanár Orsován, az Arany Szarvas nagyteremben mintegy öt heti táncfolyamot nyit, mely idő alatt 17 legdivatosabb tánc megtanítását helyezi kilátásba. A tandíj kezdőknek 12, haladóknak 6 K. Az iskolai növendékeknek kellő jelent-

kezés esetén az intézet tornacsarnokában külön oktatást ad, hetenként 3 órán 5—6-ig. Itt a kezdők 10 K.-t, a haladók 6 K.-t fizetnek.

Új honleány. *Bordán Oktáv* tb. főszolgabíró neje egy egészséges kis leánnyal ajándékozta meg. Gratulálunk!

Herkulesfürdő állami kezelésben. Herkulesfürdő kezelésében az 1905. évben lényeges változás áll be. Ezen fürdőt u. i. mintegy 15 év óta a *Temesvári Agrár takarékpénztár* bírta bérben az államtól, de kölcsönös megegyezés folytán a bérleti szerződést annak lejáta előtt felbontották, s a fürdőt az állam saját kezelésébe veszi át. Arról is értesültünk, hogy a fürdő letárszerű átadása már e hó folyamán megindult.

Egy névtelen adakozó. A helybeli állami polgári iskola igazgatóság kezeihez egy magát meg nem nevező nemes emberbaráttól 60 K. érkezett a szegény tanulók támogatására. Az igazgatóság ez uton nyugtázza a nemeslelkű adomány átvételét, egytural az intézet nevében halás köszönetét nyilvánítja.

KÖZGAZDASÁG.

Orsova község húsfogyasztása az 1904. évben. Orsova község közvágóhidján a múlt év folyamán közfogyasztásra levágatott: 470 teljeskoru szarvasmarha, 23 növendék marha, 511 szopós borju, 751 juh, 1973 bány, 841 kecske és 1260 gödölye. A felnőtt marhák között volt 3 bika, 253 ökr és 214 tehén. Növendék marha alatt olyan marhakat értünk, melyek még két éves kort nem értek el, vagyis magyarosan szólva: *rugottborjuk*. Az ilyen növendék állatok husát nagyobb városokban külön mézár-székekben, olesőbb áron mérik, mivel kevesebb értékkel bírnak, mint a felnőtt marha husa.

Miután a közvágóhid sertések vágására nincs berendezve, vágóhidon kívül levágatott 268 sertés. Megsemmisített összesen 39 darab kóros szerv. Leggyakrabban fordult elő az echinococcus, miből a pántlika-gilisza szokott kifejlődni; volt néhány metelyes máj, két gümőkóros tüdő és egy aktinomycosis. Megnyugvással vehetjük tudomásul, hogy vidékünkön marháink között a gümőkór nincs elterjedve s így a hús és tej élvezete folytán beállható közegészségügyi veszélytől nem kell tartanunk. Az orsovai belépőállomáson helyi fogyasztásra behozatott: 14388 kilogramm marhahús, mely összeség megfelel 76 darab felnőtt marha husának; behozatott továbbá 82448 kilogramm sertés, mit kb. 1027 darab sertés szolgáltatott. Sz.

Új állatorvosi állás Orsován. Orsova község érdemes előlölí elhatározta, hogy községi állatorvosi állást rendeztesen — megfelelő dotációval. Eszembe jut a kemecsei molnár mondása, aki, mikor száraz malmot akart építeni, legelőbb a leütőfát faragta meg szépen, azután kijelentette, hogy „a malom nem soká készen lesz, a leütőfa már megvan.” Orsova község nemes urai utánozzák a kemecsei molnárt. A helyett, hogy előbb a malmot építenék meg, a leütőfával bibelődnek. Nem állatorvos kell ide uraim, ilyen van itt bőven, talán több is, mint kellene, hanem az okszerű állattenyésztés fejlesztésére van itt szükség. Hogy pedig azt miként lehet fejleszteni, már elmondtam e lap hasábjain.

Szabó István.

Az orsovai Casinó egyesületétől.

MEGHÍVÓ.

Az orsovai Casinó évi rendes
KÖZGYŰLÉSÉT
f. év január 29-én vasárnap d.
u. 4. órakor tartja meg, melyre
a t. casinói tag urak tisztelettel
meghívotnak.

Orsován, 1905. január 9.

Würsching Frigyes,
elnök.Orelli,
jegyző.

T A R G Y :

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyző jelentése.
3. Könyvtárnok jelentése.
4. Pénztárnok jelentése.
5. Számvizsgáló bizottság jelentése.
6. A választmány lemondása és az új választás megejtése.
7. Költségelőirányzat.
8. Indítványok.

A
GUTMANN TESTVÉREK

drenkovai kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 klgr. sulyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

BUDAPEST

37-52

V., Mérleg utca, 3. szám alatti címre intézendők.

Fizetés mellett

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ
FIU AZONNAL FELVÉ-
TETIK NYOMDÁSZ-
I N A S N A K.

Az orsovai járás főszolgabírójától.

40./1905. szám kig.

Pályázati hirdetés.

Krassó-Szörény vármegye orsovai járásához tartozó *Plugova, Valeabolvastica, Globureu, Toplec, Börza, Mehadia, Jablanica, Pettnik, Pecsényeska* községekből álló, Mehadia nagyközség székhellyel megüresedett

K Ö R O R V O S I

állásra az érdekeltek kérelme folytán a már kiírt pályázati hirdetés s póthirdetés hatályon kívül helyezésével a pályázati hirdetményt újból kiboocsajtom. A körorvos évi fizetése 1200 korona; évi utátalánya 400 korona; s továbbá mint vasúti pályorvos, mely állásra a megválasztott körorvos a választás után fog kineveztetni 600 korona fizetést élvez évente: összes járandósága tehát 2200 korona s ezenkívül a vármegyei körorvosi szabályrendeletben megállapított illetmények.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy az 1883. évi L. tc. 9-ik §-a illetve 1876. évi XIV. tc. 143 §-a szerint felszerelt kérvényeiket folyó évi február hó 11-ig feltétlenül nyújtsák be, mert az elkészen befolyt pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A román nyelv tudása kívánatos.

A választást f. é. február hó 18-án délelőtti 8 órakor Mehadia nagyközség jegyzői irodájában fogom megtartani.

A megválasztott körorvos állását azonnal elfoglalni tartozik.

Orsován, 1905. évi január hó 5-én.

Péczy, főszolgabíró.

A temesvári
DMKE "MOSÓ-ÉS PIPERE-SZAPPANOK"
a legjobbak és legolcsóbbak.
(10, 20 és 30 fill.)
Igazi magyar családi szappan.
Kereskedőknek árkedvezmény.
Kérjün mindenütt temesvári
DMKE "SZAPPANT!"

A hol nem kapható, oda a gyár 5 kilogrammos postacsomagokban szállítja utánvétel mellett portómentesen.

Czím: „Szappangyár“, TEMESVÁR.

7-13

Minden család pénzt takarít!!!

Remek 6 szem. kávé készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 szem. kávé készlet minden színben csak f. 2.20. f. 2.90 f. 3.45	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon vászon törülköző 6 db. csak f. 1.25 f. 1.72 f. 1.90 f. 2.10
30 rőfős vég csodavászon csak f. 3.65	30 rőfős vég bőrvászon csak f. 4.15	30 rőfős vég irlandi vászon csak f. 4.95	30 rőfős vég Gyöngy vászon csak f. 5.45
50 rőfős vég bőr vászon csak f. 8.25	50 rőfős vég irlandi vászon csak f. 9.45	50 rőfős vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfős vég jó minőségű chiffon csak f. 4.65
30 rőfős vég csikos Kanavász csak f. 3.25	30 rőfős vég csikos és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfős vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőfős vég kanavász különlegesség csak f. 6.40
Remek női ing vászonzól, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizi himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.48 f. 1.45
Varrás nélküli vászon lepedő 2 mtr hosszú és 1 1/2 mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli remek vászon lepedő 2 mtr hosszú, 1 1/2 mtr széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-ut 65. szám, 1. em.	
		Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90	Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 f. 2.90 f. 3.40 f. 3.90
		30 rőfős vég rumburgi vászon csak f. 5.60	30 rőfős vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
		30 rőfős vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfős vég R. R. Chiffon csak f. 6.85
		30 rőfős vég fehér csikos eszivat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfős vég, virágos fehér eszivat ágyhuzatra csak f. 7.40
		Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 3.55

11-26